

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/273/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

326/2012. (IX. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ jogi képviselő útján 2012. április 2-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2012. szeptember 26-án – dr. Kádár András Kristóf testületi tag távollétben – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos jogi képviselője postai úton terjesztette elő beadványát a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály által foganatosított intézkedések és kényszerítőeszköz-használat ellen az alábbiak szerint.

A panaszossal és társával szemben – akinek panaszát a Testület külön állásfoglalásban bírálta el – 2012. március 27-én hajtották végre a rendőrök a következő intézkedéseket és alkalmaztak kényszerítő eszközt azt megelőzően, hogy szabálysértési felelősségüket megállapították volna:

- igazoltatás,
- ruházatátvizsgálás,
- bilincshasználat,
- előállítás.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A jogi képviselő álláspontja szerint tekintettel arra, hogy az önkormányzat rendőrség által biztosított eljárása nyilvánvalóan jogszerűtlen volt, illetve a panaszos – és társa – jogellenes cselekményt nem követtek el, ezért az intézkedések és kényszerítő eszköz használata szükségtelen és indokolatlan, továbbá különösen bilincselésük és előállításuk aránytalan is volt.

Utal rá a jogi képviselő, hogy az intézkedésről felvételek is készültek, amelyek rendelkezésre bocsátásával egyidejűleg a panaszt utóbb részletesen is indokolni kívánja.

2) 2012. április 24-én kelt levelében a panaszos jogi képviselője a panaszosi sérelmeket az alábbiak szerint részletezte.

A panaszos és szintén panaszt előterjesztő társa, M. B. egy hajléktalan emberek megsegítésével foglalkozó szervezet (A Város Mindenkié!) aktivistái. 2012. március 27-én Budapest IX. kerületében, a T. utca mellett húzódó „kiserdőben” élő négy ember jogszerűtlenül emelt lakóhelyének elbontását, ingóságai egy részének szemétként való eltakarítását igyekeztek megakadályozni azzal, hogy a – különben az erdő takarítását végző – Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó kiemelten közhasznú Nonprofit Kft. (a továbbiakban: FESZOFÉ) munkásait és a közterület-felügyelőket figyelmeztették az eljárás jogszerűtlenségére.

A jogi képviselő álláspontja szerint az intézkedés a panaszossal és társával szemben több ponton is jogszabályellenesen zajlott. A bilincselést, majd előállítást például nem előzte meg az érintettek igazoltatása annak ellenére, hogy ez szerepel a 01090/4413/2012/id. ügyszámú jelentésben. Az igazoltatás elmaradását igazolják a történetekről készített és mellékelt videofelvételek. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a jelentés nem a valóságnak megfelelően rögzíti az intézkedéssorozat leírását, továbbá mindebből arra is megalapozott következtetést lehet levonni, hogy nem az arányosság és fokozatosság követelményének megfelelően került sor a kényszerítő eszköz alkalmazására. A jogi képviselő megítélése szerint a panaszos és M. B. magatartása nem indokolta az igazoltatás elmaradását.

Az előállítás indokolatlan volt azért is, mert a panaszos és társa egy olyan rendőri intézkedéssel összefüggésben léptek fel (hajléktalan emberek ingóságainak elszállítása, a lakhelyükül szolgáló építmény lebontása „erdőtakarítás” ürügyén), amely az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának állásfoglalása értelmében (AJB 4326/2011.) önkényesnek, kellő jogszabályi alapot nélkülözőnek minősül. Mivel pedig ez az eljárás az ott élő emberek alapvető jogai kapcsán alkotmányos visszasságot generált, az eljárás biztosítása is nyilvánvalóan jogszerűtlennek tekintendő.

Az esetről rendelkezésünkre álló videó felvételek a következő linkeken érhetőek el: [...]

A jogi képviselő megítélése szerint a felvételekből a tényállás rekonstruálható, azok a felmerülő kérdésekre sok tekintetben választ adnak.

Utal a jogi képviselő beadványában arra is, hogy a panaszos és társa ellen jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülés szabálysértés miatt eljárás indult a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányságán. Az eljárások az előterjesztett kifogás következtében a Pesti Központi Kerületi Bíróságon folytatódnak.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) A. J. r. fhdgy., körzeti megbízott alosztályvezető a sérelmezett eseményekkel összefüggésben 2012. március 27-én az alábbi tartalommal készített jelentést.

A rendőr szolgálata kezdetekor közvetlen előjárójától, P. L. r. őrnagytól arra kapott utasítást, hogy intézkedjen: két fő körzeti megbízott jelenjen meg Budapest IX. kerületében, a H. u. - T. u. között húzódó véderdőben, mert ott az önkormányzat szervei erdőtisztítást, szemétfelszedést hajtanak végre, és a kapitányságvezetőtől rendőri jelenléte igényelték testi épségük megóvása érdekében. A parancsnok tájékoztatta a r. fhdgy.-ot, hogy a körzeti megbízottak feladata az, hogy jelenlétükkel megakadályozzák meg az önkormányzat dolgozói ellen irányuló atrocitásokat és szükség esetén fellépjenek testi épségük megóvása érdekében, mivel az érintett területen hajléktalan személyek is tartózkodnak.

Ezt követően, 7 óra 30 perckor – a kapott utasításnak megfelelően – a r. fhdgy. eligazította K. K. r. tzls. és B. Z. r. őrm. körzeti megbízottakat, és őket a helyszínre irányította.

A helyszínről 8 óra 30 perckor K. K. r. tzls. telefonon azt jelentette, hogy a FESZOFÉ és a kerületi közterület-felügyelet dolgozói az erdőtisztítást és a szemét eltávolítását megkezdték. Tájékoztatást nyújtott továbbá arról, hogy az érintett erdőrészben található két földbe vájt verem, amelyek fölé ponyvából sátrat építettek. A vermekben öt fő hajléktalan személy tartózkodik kutyaikkal. A körzeti megbízott ennek kapcsán közölte, hogy az önkormányzat alkalmazottai ezeket az építményeket is el kívánják bontani, de az ott tartózkodó hajléktalan személyek nem óhajtanak távozni. Elmondta továbbá, hogy a hajléktalan személyek telefonon értesítették a „A város mindenkié” csoport aktivistáit, akik vélhetően a helyszínre fognak érkezni.

A helyszínről kapott információt D. A. r. százados őr-járőr alosztályvezető telefonon jelentette P. L. r. őrnagynak, aki arra adott utasítást, hogy a helyszínen lévő állomány akkor avatkozzon be, ha az önkormányzat dolgozóit támadás éri.

Ezt követően, 8 óra 40 perckor a r. fhdgy. a helyszínre irányított további két fő körzeti megbízottat, K. S. r. zászlóst és K. P. r. főtörzsőrmestert is, tekintettel a kialakult helyzetre.

A körzeti megbízottak később telefonon jelentették a helyszínről, hogy érkezett egy férfi, aki feltehetően „A város mindenkié” egyesület aktivistája, bár a rendőrökkel nem közölte, hogy miért, milyen minőségben van jelen.

M. B. ezt követően a FESZOFÉ és a közterület-felügyelet intézkedését kezdte akadályozni oly módon, hogy a veremtől elszállítani kívánt tárgyakra ráült, azokba belekapaszkodott. A helyszínen lévő közterület-felügyelők M. B.-t igazoltatták és felszólították cselekménye abbahagyására, aki azonban a közterület-felügyelők felszólításának nem tett eleget, „jogsértő magatartását” tovább folytatta.

A helyszínen történekről D. A. r. százados ismét a telefonon tájékoztatta P. L. r. őrnagyot, és vezetői utasítást kért. A r. őrnagy arra adott utasítást, hogy egy parancsnok vonuljon ki a helyszínre.

Erről tudomást szerezve, 9 órakor a r. fhdgy. öt fővel megjelent a sérelmezett események helyszínén és az intézkedést átvette. Kérkezésekor az alábbi személyek voltak jelen: az érintett önkormányzat részéről B. G. FESZOFÉ területi vezető, S. Zs. FESZOFÉ területi vezető helyettes, B. B. közterület-felügyelő (jelvény: 2580), B. A. közterület-felügyelő (jelvény: 2557). A r. fhdgy.-ot arról tájékoztatták, hogy az adott erdőterület az önkormányzat kezelésében van, ahol a jegyző utasítása alapján végeznek területrendezést és személtávolítást. Annak keretében el kívánják bontani azt a két, földbe ástott verem fölé épített tetőt is, amely a közelben van, a felhalmozott szemetet pedig el akarják szállítani. A helyszínen lévő két közterület-felügyelő kijelentette, hogy köztisztasági szabálysértés és közterület engedély nélküli használata szabálysértések miatt kívánnak fellépni a vermekben tartózkodó személyekkel szemben. A FESZOFÉ területi vezetője azt is elmondta, hogy a területen lakó hajléktalan személyeket egy hete tájékoztatták a területrendezésről, valamint, hogy az érintetteket az Aszodi u. 18. szám alatt működő hajléktalan szálló a kutyáikkal együtt befogadja. A FESZOFÉ területi vezetője a helyszínen szóban közölte továbbá a r. fhdgy.-gyal, hogy a kialakult helyzetre tekintettel, intézkedésük eredményes végrehajtásának biztosításához azonnali rendőri közreműködést kér. Hozzátette, hogy a rendőri közreműködésre vonatkozó írásos kirendelést aznap eljuttatja a rendőrségre.

Ezt követően a r. fhdgy. a helyszínen a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 37. §-a alapján járt el. Annak során a helyszínen lévő rendőri erőkkel védelmezte az önkormányzat munkatársainak testi épségét, valamint végrehajtotta a FESZOFÉ területi vezető által fogatosított helyszíni kényszerselekménnyel szembeni ellenszegülés megszüntetését az alábbiak szerint. Intézkedett előjárójára, P. L. r. őrnagy értesítésére, aki tájékoztatta a kapitányságvezetőt is a kialakult helyzetről. M. B.-t felszólította a helyszín elhagyására, majd mivel M. B. nem engedelmeskedett, utasította K. S. r. zls. körzeti megbízottat, hogy vonja őt intézkedés alá. Mivel alaposan feltételezhető volt, hogy a helyszínre további olyan személyek érkeznek, akik az önkormányzat eljárását meg akarják hiúsítani, a Szolgálati Szabályzat 37. §-ának (3) bekezdése alapján eljárva, az illetéktelen személyek távoltartása céljából a területet kb. 15 m sugarú körben kordonszalaggal körbehatárolta. A helyszínen lévő rendőri állományt utasította a terület zárására és az illetéktelen személyek távoltartására, majd a helyszínre további erősítést igényelt.

Az utasítások alapján eljárva K. S. r. zls. és K. P. r. főrm. a cselekményét rendőri felszólítás ellenére továbbfolytató M. B.-t a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) „33. § f) pontja” alapján, testi kényszer alkalmazásával, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt 9 óra 5 perckor előállították a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányságra. Az intézkedésről a 01090/4404/2012. ügyszámú rendőri jelentés készült. Az előállítás végrehajtásáról videofelvételt is rögzítettek.

Az intézkedést V. P. r. fhdgy., ügyeletes tiszt utóbb kivizsgálta és jogszerűnek, szakszerűnek minősítette.

Az intézkedés során 10-12 fő jelent meg a kordonnál, akik az önkormányzat által fogatosított intézkedéssel érintett területre akartak bejutni, mivel szerintük ott jogellenes

cselekmény zajlott. Ezen személyeknek a r. fhdgy. megadta a szükséges felvilágosítást, az önkormányzati intézkedés zavartalan végrehajtása érdekében azonban belépésüket a területre nem engedélyezte. Az érintettek ezért a kordonszalag mögül készítettek fényképeket és videofelvételeket az intézkedő rendőrökről.

Közben a munkaterületen belül lévő öt fő hajléktalan személy igazoltatására és priorálására is sor került, adataikat a rendőrök RK lapon rögzítették. Az öt személy az önkormányzat munkatársaival együttműködött, velük szemben rendőri intézkedés nem zajlott.

Miközben a kordonnal határolt területről a FESZOFÉ alkalmazottai a szemetet szedték, a panaszos a lezárt területre behatolt, és onnan rendőri felszólítás ellenére sem volt hajlandó távozni. Vele szemben Z. Zs. r. ftörm., körzeti megbízott kezdett intézkedést: 9 óra 30 perckor jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülés miatt, az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján előállítását hajtotta végre a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányságra. Az intézkedés végrehajtásáról videofelvétel, illetve 01090/4413/2012. ügyszámon rendőri jelentés készült. Az intézkedést V. P. r. fhdgy., ügyeletes tiszt kivizsgálta, és jogszerűnek, szakszerűnek minősítette.

Az önkormányzati területrendezés során a FESZOFÉ és a közterület-felügyelet munkatársai a felhalmozott szemetet összeszedték, a vermek fölé emelt, nejlonnal fedett építményt lebontották, a vermeket betemették. Intézkedtek továbbá arra is, hogy a hajléktalan személyeket személyes használati tárgyaikkal és kutyáikkal együtt az Aszódi u. 18. szám alatti hajléktalan szállóra befogadják.

A helyszínen 10 óra 45 perckor a r. fhdgy.-ot a FESZOFÉ vezetője arról tájékoztatta, hogy cselekményüket befejezték, további rendőri közreműködésre nem tartanak igényt. Közölte továbbá, hogy a rendőri segítség szóbeli igényléséről aznap továbbít írásos elrendelő lapot is. Ezt követően a r. fhdgy. intézkedett a kordonszalag felszedésére, majd az ott várakozó személyeket a területre beengedte.

A helyszínen megjelent egy fiatalember, aki Cs. A. önkormányzati képviselőnek vallotta magát, őt a rendőr a megnyitott területre szintén beengedte. Kérésére tájékoztatta továbbá arról, hogy a területen az önkormányzati felkérésre került sor rendőri közreműködésre.

A rendőri intézkedésben részt vettek: D. A. r. százados, K. Á. r. hdgy., N. G. r. törm., G. A. r. ftörm., Z. Zs. r. ftörm., H. L. r. ftzls., V. R. r. ftörm., V. S. r. örm., S. L. r. örm., T. P. r. örm.

Az intézkedéssel kapcsolatosan a r. fhdgy. meg kívánja jegyezni, hogy a terület zárása során a kordonszalag mellett várakozó személyek az intézkedő rendőrökről folyamatosan fénykép- és videofelvételeket készítettek. A felvételek nyilvánosságra hozásához a rendőrök engedélyét nem kérték, azok közzétételéhez sem a r. fhdgy., sem kollégái nem járultak hozzá.

2) A panaszos előállítását végrehajtó rendőrök, Z. Zs. r. ftörm. és T. P. r. örm. a sérelmezett eseményekkel összefüggésben az alábbi tartalommal készítettek jelentést 2012. március 27-én.

A panaszost az adott napon 9 óra 30 perctől kezdődően vonták intézkedés alá, annak keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdésének I. fordulata alapján igazoltatták, a 31. § (1) bekezdése szerint – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – átvizsgálták, végül a 33. § (2) bekezdésének f) pont II. fordulata alapján – mivel a panaszossal szemben a szabálysértési eljárás azonnal lefolytatható volt – előállították. Az intézkedés során a panaszossal szemben az Rtv. 48. § d) pontja értelmében – ellenszegülés megtörése érdekében – bilincset alkalmaztak, 9 óra 30 perctől 9 óra 55 percig.

A jelentés rögzíti, hogy a panaszosnak az intézkedés során sérülése, illetve anyagi kár nem keletkezett, a panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján hozzátartozó vagy más személy értesítését nem kérte.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményeket a rendőrök az alábbiak szerint ismertették.

Az adott napon A. J. r. fhdgy., KMB Alosztályvezető utasítására jelentek meg a T. u. mellett húzódó kiserdőben, hogy segítséget nyújtsanak a K. K. r. tzls. és B. Z. r. őrm., körzeti megbízottaknak. A helyszínen K. K. r. tzls. fogadta őket, és arról nyújtott tájékoztatást, hogy a kapitányságvezető és a Közrendvédelmi Osztály vezetője utasítására tartózkodnak az adott helyszínen, ahol a FESZOFÉ és a közterület-felügyelet munkatársai végzik az erdőrésztisztítást. A rendőrök feladatául a jelenlévő önkormányzati dolgozók testi épségének a megóvását határozták meg.

A területen két gödörben, amelyek ponyvakkal voltak letakarva, jelen voltak továbbá hajléktalan személyek is, kialakított táborhelyük körül pedig szemét, használati tárgyak, illetve felapritott tűzifa volt felhalmozva. Az erdőtisztítás a FESZOFÉ munkatársai, B. G. területi vezető és S. Zs. helyettes irányításával zajlott.

A jelenlévő közterület-felügyelők intézkedés alá vonták a gödörben tartózkodó személyeket. Tájékoztatták őket, hogy táborhelyük kialakításával köztisztasági szabálysértést követtek el, és nem rendelkeznek közterület-foglalási engedéllyel, ezért felszólították őket a szabálysértés beszüntetésére. Tájékoztatták őket arról is, hogy a FESZOFÉ dolgozói a szemetet összeszedik, a gödröket pedig betemetik. Ezt követően FESZOFÉ alkalmazottai ténylegesen megkezdték a felhalmozott szemét összegyűjtését és felrakodását az ott lévő tehergépkocsira.

Eközben jelent meg a helyszínen M. B., akit a közterület-felügyelők tájékoztattak, hogy magatartásával akadályozza az intézkedésüket, a rendőröket pedig intézkedésre kérték fel. 8 óra 52 perckor hangzott el az első rendőri felszólítás: a rendőrök felhívták M. B.-t, hogy az idáig tanúsított magatartását fejezze be, az önkormányzati hatósági eljárás lefolytatását ne akadályozza. M. B. a rendőri felszólításoknak nem tett eleget, amelyet követően előállítását hajtották végre a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányságra.

A továbbiakban A. J. r. fhdgy. utasítására a rendőrök a megadott területet rendőrség feliratú kordonszalaggal határolták körül a további önkormányzati hatósági eljárás eredményes, zavartalan lefolytatása érdekében.

9 óra 10 perc körüli időben a helyszínen megjelent a panaszos, és jelezte, hogy megaitélése szerint a helyszínen jogtalan rendőri intézkedés folyik. Hozzáette, hogy be fog menni a kordonszalaggal körbekerített területre. Ezek után a panaszost először 9 óra 12 perckor

szólították fel a rendőrök, hogy a lezárt területre ne lépjen be. A panaszos ezután a kordonszalagon kívül tartózkodva folyamatosan szidalmazta a rendőröket és az önkormányzati dolgozókat, feljelentésüket helyezte kilátásba, majd a rendőrség által lezárt területre, engedély nélkül ismételten bement. Ezt észelve a rendőrök felszólították, hogy távozzon, amire a panaszos azt felelte, hogy nem megy sehová. A rendőrök a panaszost többször is távozásra szólították fel, aminek azonban ezt követően sem engedelmeskedett, nem volt hajlandó elhagyni a lezárt területet, ezért a rendőrök végül közölték vele, hogy jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt előállítják a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányságra, amit tudomásul vett.

Az intézkedés során a panaszos kezeit a rendőrök előzetes figyelmeztetést követően hátra helyzetben megbilincseltek, majd a rendőrkapitányságra szállították. Ott az ügyeletesnek sérülés- és panaszmentesen bemutatták, és engedélyével az előállító helyiségben elhelyezték el.

A rendőrök végül tájékoztatták a panaszost az intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségeiről, illetve adatait ellenőrizték a körözési nyilvántartásban, amelyben nem szerepelt.

A jelentés rögzíti, hogy a fentiek alapján a rendőrök a panaszos ellen – az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. Korm. rendelet (a továbbiakban: Szabs. rend.) 40/A. §-a alapján – jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés miatt tettek feljelentést.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a panaszossal szemben végrehajtott intézkedések és a kényszerítő eszközök alkalmazása jogszerű és szakszerű volt, a rendőri fellépés megfelelt továbbá az arányosság Rtv.-ben rögzített követelményének is.

3) Z. Zs. r. főrm. a 2012. március 27-én készített jelentésében foglaltakat 2012. április 27-én írt jelentésében az alábbiakkal egészítette ki.

A későbbi intézkedés helyszínén a panaszos 2012. március 27-én 9óra 10 perc körüli időben jelent meg. Ezt követően azonnal ingerült állapotba került, és kiabálni kezdte, hogy „Amit csinálnak, az törvénytelen, azonnal hagyják abba!” A jelentés szerint a panaszos folyamatosan provokálta a lezárt területen dolgozó személyeket, feljelentésüket helyezte kilátásba. Több esetben is indulatosan közölte a rendőrökkel, hogy be fog menni a lezárt területre a rendőri felszólítások ellenére is. Egy esetben el is indult, de az egyik ismerőse, aki vele együtt érkezett a helyszínre, lefogta. A panaszossal az események során a biztosítást végrehajtó rendőrök többször is közölték, hogy a területet az önkormányzat intézkedésének biztosítása végett lezárták, és oda nem léphet be, mivel magatartásával az intézkedést próbálja megghiúsítani.

A rendőrök arról tájékoztatták a panaszost, hogy amennyiben a jogszerű rendőri intézkedéseknek nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el, és vele szemben szabálysértési feljelentést fognak tenni, továbbá előállítására is sor kerülhet. A panaszos úgy tett, mintha nem akarná megérteni a figyelmeztetéseket, továbbra is provokatívan viselkedett.

Ezután a panaszos a kordonszalag mellett a lezárt terület hátsó részéhez indult, a kordonszalagon kívül tartózkodva folyamatosan szidalmazta a rendőröket, valamint az önkormányzati dolgozókat, és továbbra is feljelentéssel fenyegetőzött. A rendőrök ismételten többször megkérték, hogy nyugodjon meg, ne provokálja a munkájukat végző személyeket. Több esetben közölték vele azt is, hogy a rendőrök elő fogják állítani és szabálysértési eljárást fognak vele szemben kezdeményezni, ha a lezárt területre a rendőri felszólítás ellenére bemegy. Ennek ellenére a panaszos viselkedéséből a rendőrök arra következtettek, hogy a lezárt területre felszólításaik ellenére is, mindenképpen megpróbál majd bemenni.

Később, a többször ismételt figyelmeztetések és felszólítások ellenére a panaszos a terület hátsó részénél, a szalag alatt átbújva végül belépett a lezárt területre ott, ahol a vele szemben később intézkedő Z. Zs. r. ftörm. állt. Ezt észelve a r. ftörm. udvarias, de határozott hangnemben felszólította, hogy távozzon, aminek a panaszos nem tett eleget, és közölte is, hogy nem megy sehova. Ekkor az eljáró rendőr ismételten, többször felszólította a helyszín elhagyására, de a panaszos nem távozott.

Miután a panaszos a rendőrök többszöri felszólítása ellenére is engedetlenséget tanúsított, továbbá ingerülten, provokatívan viselkedett, kiabált, amely magatartásával az önkormányzati dolgozók munkáját zavarta, az eljáró rendőr közölte vele, hogy elő fogja állítani a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányságra jogszerű rendőri intézkedéssel szemben engedetlenség miatt.

Ezután az eljáró rendőrök a panaszos kezeit előzetes figyelmeztetést követően hátra helyzetbe bilincselték. A jelentés szerint a bilincselésre az ellenszegülés megtörése végett, továbbá a Szolgálati Szabályzat „(6) bekezdés ab)” pontja alapján azért került sor, mert a panaszos beszállítására a rendőrkapitányság épületébe nem az arra kialakított szállító járművei kerül sor (szolgálati jelleg nélküli, nem kísérésre kialakított gépkocsival). A jelentés utal arra is, hogy a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányság nem rendelkezik az előállított személyek szállítására, kísérésére kialakított gépjárművel. A bilincs használata továbbá azért volt indokolt, mert az előállítást erdős, bokros területen kellett végrehajtani, és kiszámíthatatlan viselkedése miatt tartani lehetett a panaszos szökésétől.

A jelentés rögzíti, hogy az intézkedés során a rendőrök a panaszossal kulturált, megfelelő, határozott hangnemben beszéltek.

Az előállítása során a panaszost a kapitányság előállító helyiségében helyezték el, a befogadást során az előállító őr elvégezte a panaszos ruházatának átvizsgálását.

Megjegyzi végül a jelentés, hogy az erdőben élt hajléktalan személyeket és kutyáikat az Aszódi u. 18. szám alatt lévő hajléktalan szállón helyezték el, ahol mind a személyek, mind a kutyák megfelelő körülmények közt élhetnek.

4) A sérelmezett eseményeknél jelen volt közterület-felügyelők az alábbi tartalommal készítették feljegyzést.

Az adott napon a József Attila lakótelepen lévő kiserdőbe vezényelték őket. Feladatuk az volt, hogy az ott tartózkodó hajléktalanokat távozásra szólítsák fel, illetve irányítsák át őket az Aszódi úti hajléktalan szállóra.

A helyszínre 8 órakor érkeztek meg, ott a FESZOFÉ Kft. munkatársai és a IX. Kerületi Rendőrkapitányság két rendőre fogadta őket. A helyszínen felszólították az ott tartózkodó hajléktalanokat, hogy ingóságaikat szedjék össze, akik a felszólítást hallva egy óra haladékot kértek, hogy össze tudjanak pakolni, amihez azonnal hozzá is kezdtek.

8 óra 30 perc körüli időpontban érkezett a helyszínre M. B., aktivista, aki „erősen akadályozta” a FESZOFÉ Kft. dolgozóinak munkáját. Ezért őt a közterület-felügyelők többször is távozásra szólították fel, mivel azonban annak nem tett eleget, igazoltatni kívánták. M. B. csak többszöri felszólítás után adta át a személyigazolványát, majd az igazoltatás után folyamatosan fényképeket készített a közterület-felügyelőről, és továbbra is akadályozta a FESZOFÉ Kft. dolgozóit feladatuk elvégzésében. Ekkor érkezett a helyszínre A. J. r. főhadnagy 8 kollégájával együtt. A rendőrök a közterület-felügyelők kérésére végrehajtották M. B. előállítását, a területet pedig időközben szalaggal zárták körbe, mivel folyamatosan további aktivisták érkeztek a helyszínre. Az aktivisták közül egy nő (a panaszos) a szalag alatt átbújva próbálta a FESZOFÉ Kft. dolgozóit továbbra is akadályozni, ezért a rendőrség őt is előállította.

Az aktivisták mellett a helyszínre érkezett Cs. A. is, a kerületi önkormányzat LMP-s képviselője. Az aktivisták és a képviselő együtt vonták kérdőre a közterület-felügyelőket, hogy kinek az engedélyével távolítják el a hajléktalanokat az adott helyről, azonban a közterület-felügyelők velük nem álltak szóba, említett személyek a rendőrökkel és a FESZOFÉ Kft. helyszínen tartózkodó vezetőivel tárgyaltak. Időközben a hajléktalanok távoztak az Aszódi úti hajléktalan szállóra, összehajtott ingóságaikat a FESZOFÉ Kft. szállította utánuk. A helyszínről a közterület-felügyelők 10 óra 50 perckor távoztak. A helyszínen a FESZOFÉ Kft. munkatársai maradtak, akik elvégezték az ottmaradt hulladék összetakarítását. A történetről a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányság rendőrei videofelvételt is készítettek.

5) A Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó kiemelten közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója 2012. március 14-én levélben fordult a BRFK IX. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjéhez. Abban előadta, hogy a FESZOFÉ Nonprofit Kft. 2012. március 27-én a József A. ltp.-et övező T. utcai kiserdőben bozótirtási és hulladékszállítási feladatokat fog végezni. Annak kapcsán azzal a kéréssel fordult az ügyvezető a rendőrkapitányhoz, hogy aznap 8 órától 15 óráig 2 fő rendőrrel biztosítsa a Kft. gépjárműveinek be- és kihajtását a területen, illetve az erdőt és tornapályát rendeltetésszerűen használó lakosság biztonsága érdekében a rendőrség legyen jelen a helyszínen, mivel az aljnövényzet irtása közben a gépek 5-10 m-es körzetében tartózkodni balesetveszélyes.

2012. március 27-én az ügyvezető igazgató újabb levelet írt a kapitányságvezetőnek, amelyben a 2012. március 27-én 9 órakor rendőri közreműködésre szóban tett felkérését kívánta írásban is előterjeszteni.

Azzal összefüggésben felkérte a kapitányságvezetőt, hogy a Határ u. és a T. u. közötti, önkormányzati közterületen lévő erdőben, az ott elvégezni kívánt személtávolítás és területrendezés végrehajtásánál, 2012. március 27-én 8 és 12 óra közötti időben rendőri erő biztosításával működjön közre.

A rendőri közreműködés a munkálatot végző személyek testi épségének védelme, a hulladék eltávolítását megakadályozni kívánó személyek ellenszegülésének megszüntetése és a munkálatokat akadályozó személyek távoltartása miatt vált szükségessé.

6) A panaszos által aláírt, Nyilatkozat elnevezésű dokumentum szerint a panaszos kérte hozzátartozója kiértesítését az előállításról. Az irat tartalmazza az érintett nevét és telefonszámát, és rögzíti a kiértesítés időpontját is, ami 2012. március 27-én 10 óra 20 perc.

A panaszos továbbá a dokumentumon kérte öt órát meghaladó fogvatartása esetére élelem biztosítását, de az iraton az olvasható, hogy a panaszos elbocsátása az öt óra letelte előtt megtörtént.

7) A panaszos szabadságának korlátozásáról kiállított igazolás tanúsága szerint a fogvatartás 2012. március 27-én 9 óra 30 perctől 14 óra 35 percig tartott.

A Testületnek megküldött iraton a panaszos aláírása nem szerepel.

8) 2012. március 27-én 13 óra 14 perctől kezdődően a rendőrségen sor került a panaszos meghallgatására a vele szemben indult szabálysértési eljárásban.

A meghallgatás 13 óra 18 percig tartott, a panaszos nem kívánt vallomást tenni.

9) A csatolt irat tanúsága szerint a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság 2012. március 27-én hozott határozatában a panaszost 30 000 Ft pénzbírsággal sújtotta jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetése miatt.

10) A BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányság vezetője a Testület megkeresésére adott válaszait 2012. május 1-jén kelt levelében foglalta össze. Az irat a fent leírtakon túl az ügy megítélése szempontjából további releváns információkat is tartalmaz az alábbiak szerint.

Budapest IX. kerületében, a Határ út - T. utca között található, önkormányzati tulajdonú kiserdőben a FESZOFÉ és a Ferencvárosi Közterület-felügyelet bozótirtási és hulladékelszállítási tevékenységet hajtott végre 2012. március 27-én. A BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjét az önkormányzat szervei már előzetesen tájékoztatták tervezett tevékenységükről. Mivel a kiserdőben hajléktalan személyek élnek, rendőri jelenlétet kértek az önkormányzat szervei által foganatosított intézkedés zavartalan végrehajtása és az intézkedésben részt vevő személyek testi épségének védelme érdekében. A kapitányságvezető utasításának megfelelően P. L. r. őrnagy, közrendvédelmi osztályvezető intézkedett arra, hogy a területileg illetékes körzeti megbízottak, K. K. r. törzsszázlós és B. Z. r. őrmester jelenjenek meg a kiserdőben, és ott a jelenlétükkel akadályozzák meg az önkormányzat dolgozói ellen irányuló esetleges atrocitásokat, szükség esetén lépjenek fel azok testi épségének megóvása érdekében.

M. B. előállítását követően, mivel a helyszínre úton lévő aktivisták létszámáról nem rendelkezett információval, a közterület felügyelők intézkedésének biztosítása céljából, A. J. r. fhdgy. a hulladékeltávolítással érintett területet kb. 10 méter sugarú körben,

kordonszalaggal körbekeríttette, és utasította a rendőri állományt, hogy oda az intézkedést akadályozni kívánó, illetéktelen személyek belépését akadályozzák meg.

A panaszos kb. 9 óra 10 perckor érkezett meg a kordonszalaggal határolt terület beléptető pontjához három fő társaságában. Miközben egyik társa videofelvételt készített, a panaszos „szerepelve, hisztérikusan” kiabálni kezdett a területen dolgozó munkásoknak, hogy cselekményükkel bűncselekményt követnek el, mert elbontják a hajléktalan személyek lakásait. Közben a lehatárolt területre akart bemenni.

Az ott szolgálatot ellátó K. K. r. törzssászlós és K. Á. r. hadnagy tájékoztatták a panaszost, hogy a közterület-felügyelet intézkedésének végrehajtását biztosítják a terület lezárásával, és közölték vele, hogy a lezárt területre nem léphet be. Tájékoztatták továbbá, hogy amennyiben a rendőri intézkedéssel szemben engedetlenséget tanúsít, elő fogják állítani, amely intézkedéssel szemben utóbb panasszal élhet. A FESZOFÉ vezetője szintén tájékoztatást nyújtott a panaszosnak a folyamatban lévő közterületi intézkedésükről. A rendőrök kulturált, normál hangnemben beszéltek. A helyszínen csak a panaszos ordította.

Ezt követően, a tájékoztatás ellenére a panaszos a kialakított beléptető ponton keresztül a terület belseje felé indult, és „magából kikelve” ismét kiabálni kezdett, hisztérikusan viselkedett. A területet biztosító rendőrök elé álltak, de a panaszost ez sem érdekelte, a rendőrökön keresztülhaladva akart továbbmenni. Ekkor K. Á. r. hadnagy a kezét maga elé tartva feltartóztatta a panaszost, és távozásra szólította. Ezt látva a társaságában érkezett egyik személy a panaszost átölelve lefogta.

Miután megnyugodott, a panaszos a kordonszalag mellett elindult a terület hátsó része felé, és ott a kordonszalag alatt átbújva belépett a lezárt területre. A panaszos cselekményét Z. Zs. r. főtörzsőrmester észlelte, és az Rtv. 20. §-ának vonatkozó előírásai szerint intézkedés alá vonta. Két alkalommal is udvariasan, de határozott hangnemben, jól érthetően távozásra szólította fel, ám a panaszos a rendőri felszólításnak továbbra sem engedelmeskedett, kijelentette, hogy nem távozik, és a terület tisztítását végző önkormányzati dolgozók felé kezdett ismét kiabálni.

Ekkor a rendőri intézkedésnek ellenszegülő panaszos kezeit Z. Zs. r. törzsőrmester előzetes figyelmeztetést követően hátra helyzetbe bilincselte, és tájékoztatta, hogy a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség miatt előállítja. A panaszos karjait ezután B. Z. r. őrmesterrel két oldalról megfoglák, és a szolgálati gépkocsihoz kísérték.

A panaszos beszállítását a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányság épületébe Z. Zs. r. főtörzsőrmester és T. P. próbaidős őrmester hajtotta végre. Az intézkedő rendőrök a rendőrségnél rendszeresített bilincset az előállítás ideje alatt, annak eredményes végrehajtása és a szökés megakadályozása érdekében alkalmazták, tekintettel a panaszos korábban tanúsított, hisztérikus, kiszámíthatatlan viselkedésére.

A bilincselés 9 óra 30 perctől 9 óra 55 percig tartott, a rendőrök a panaszossal szemben az alábbi okokból alkalmaztak bilincset: az Rtv. 48. §-ának b) pontja és a Szolgálati szabályzat 41. § (6) bekezdésének ab) pontja alapján, támadás megakadályozása végett, mivel szállítása nem az arra a célra kialakított kísérő gépkocsival történt; az Rtv. 48. §-ának c) pontja alapján, szökés megakadályozása végett, mivel nevezett előállítását és a járműhöz történő kísérését fás, bokros erdőterületen kellett végrehajtani, ahol a terep tagoltságát a panaszos kihasználhatta volna, így szökésének veszélye fennállt; végül az Rtv. 48. §-ának d) pontja

alapján, ellenszegülés megtörésére, mert a panaszos provokáló és kiszámíthatatlan viselkedésének megtörésére pusztán testi kényszer alkalmazása nem volt elegendő. A kényszerítő eszköz alkalmazása a szükséges ideig – a beszállítás időtartama alatt – tartott, sérülést nem okozott. A bilincselés rendszeresített eszközzel történt.

A panaszossal szemben a rendőrkapitányság épületében, az előállító helyiségben történt elhelyezése során ruházátátvizsgálást hajtottak végre a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 16. §-a és a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 35. b. pontja alapján.

A panaszos a rendőrségről a szabálysértési eljárás lefolytatását követően 14 óra 35 perckor bocsátották szabadon.

A kapitányságvezető a rendőri intézkedések jogalapjaként levelében a következő jogszabályhelyeket jelölte meg:

- a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Ktf. tv.) 1. § (4) bekezdés b) pontját, 1. § (5) bekezdését és 16. §-át,
- az Rtv. 2. §-ának (2) bekezdését, 13. §-ának (1) bekezdését, 19. §-ának (1) és (2) bekezdését, 33. § (2) bekezdés f) pontját,
- a Szabs. rend. 40/A. §-át,
- a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (5) bekezdését, 37. §-ának (1) és (2) bekezdését.

Az ügy megítélése szempontjából a kapitányságvezető az alábbiak közlését is fontosnak tartotta:

A H. u. - T. u. melletti kiserdőben 2012. március 27-én végrehajtott rendőri és közterület-felügyeleti intézkedést megelőzően, 2012. március 21-én egy állampolgár e-mailben tett bejelentést a rendőrségen a kiserdőre vonatkozóan. A bejelentő sérelmezte, hogy a korábban felújított erdei tornapályát a hajléktalanok eltűszeltek. Nehezményezte, hogy az erdő tele van szeméttel, ott hajléktalanok, alkoholizálók és drogosok tartózkodnak, és nagy testű kutyák futkároznak póráz és szájkosár nélkül, amelyek közül az egyik neki is ugrott nővérének.

Az intézkedés előtt a területileg illetékes körzeti megbízott, K. K. r. törzsszáslós többször felkereste az erdőben élő hajléktalanokat. Figyelmeztette őket, hogy életkörülményeikkel szabálysértéseket követnek el, és közölte velük hogy az újonnan épült, Aszódi u. 18. szám alatti szállón a kutyáikkal együtt fogadják őket.

A panaszos és társa, M. B. „A város mindenkié” szervezet tagjaiként tudatosan szervezték meg a közterület-felügyelők intézkedésének megakadályozását. A rendőrség által ismeretlen érdekből, tudatosan provokálták ki a rendőri intézkedéseket is.

A közterület-felügyelet intézkedésével érintett hajléktalan személyek nem éltek az intézkedés ellen panasszal. Az Aszódi u. 18. szám alatti hajléktalan szállóra történő beköltözésük után a helyi (ferencvárosi) tévécsatorna riporterének nyilatkoztak, és a riportban megelégedésüket fejezték ki új életkörülményeikkel kapcsolatban, és azt mondták, hogy hálával tartoznak az átköltözésüket intéző rendőrnek. A riport az internetről letölthető.

III.

A sérelmezett eseményekről készített videofelvételeit a rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta. Azon felül ugyanakkor a Testület a www.youtube.com internetes oldalon hozzáférhető, és a panaszos jogi képviselője által utalt felvételeket is megtekintette az eljárásban. A videofelvételeken – az iratok által rögzítetteken túl – az alábbi releváns információk láthatók.

1) A rendőrség által készített videofelvételek a következő eseményeket rögzítették.

Az események kezdetén a későbbi intézkedés helyszínén láthatók a hajléktalanok, valamint a FESZOFÉ munkatársai és a közterület-felügyelők, amint a hajléktalan személyek tárgyait pakolják.

Amikor a panaszos megérkezik a helyszínre, az egyik rendőrrel kezd beszélni, és elmondja neki, hogy a rendőrség törvénytelenységhez asszisztál, ami kapcsán bejelentéssel is szeretne élni. Azután telefonál, majd kéri a rendőröket, hogy akadályozzák meg a lezárt területen zajló törvénytelenéseket. A panaszos és a rendőr között szóváltás alakul ki, a panaszos próbálja meggyőzni a rendőrt az álláspontjáról.

Kis idő elteltével (a felvételen: 16 perc 40 másodperc) a panaszos kiabálni kezd a kunyhókat lebontó munkásoknak, miközben megpróbál a közelükbe jutni, és többször is a lezárt terület felé indul. A mellette álló rendőr azonban visszatartja, figyelmezteti, hogy elő fogják állítani, majd a panaszost az egyik társa kíséri odébb.

Az ezt követő percekben a panaszos – társaival együtt – a rendőröket és közterület-felügyelőket, illetve a FESZOFÉ munkásait is próbálja meggyőzni arról, hogy helytelen, amit tesznek, ismét telefonál, figyelemmel kíséri az eseményeket.

Később (a felvételen 26 perc 55 másodperc) kísétál a képből, majd mintegy fél perc elteltével tűnik fel újra, amint a távolban a lezárt terület túlsó fele irányába halad, és újabb fél perccel később hallható, majd látható is, hogy a panaszossal szemben a lezárt területen belül két rendőr intézkedik. Az intézkedő rendőrök a panaszos kezeit hátrafeszítve elmondják, hogy többszöri felszólítás ellenére sem maradt távol a kordonszalaggal lezárt területtől, közben pedig meg is bilincselik. Mindezek után a karjait két oldalról megfogva egy rendőrségi gépkocsinhoz vezetik, abba beültetik, majd távoznak vele a helyszínről.

2) A [...] linken elérhető, 1 perc 13 másodperc hosszúságú videofelvételen látható, hogy mielőtt a panaszost a rendőrök intézkedés alá vonták, valóban bement a lezárt területre, és egy nővel kezdett beszélgetni, aki egy kutyával ült az egyik fa tövében. Ekkor léptek oda hozzá a rendőrök, és vonták intézkedés alá olyan módon, ahogyan az a fenti 1) pontban is szerepel.

IV.

1) A Testület a panaszos sérelmei kapcsán mindenekelőtt azt értékelte, hogy az eljárására irányadó, a Rtv. 92. § (1) bekezdésében rögzített rendelkezések alapján mennyiben van hatásköre a panaszolt eset vizsgálatára.

A hivatkozott rendelkezés szerint, akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A jogszabályhely alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
 - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
 - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiek ismeretében leszögezhető, hogy a Testület vizsgálatát kizárólag rendőri szervek, rendőrként szolgálatot teljesítő személyek fellépésére terjesztheti ki. Jelen ügyben ugyanakkor kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a panaszos kifogásai a vele szemben eljáró közterület-felügyelők magatartásával is kapcsolatosak voltak.

A Ktf. tv. 23. §-a egyértelműen meghatározza, hogy ha a felügyelői intézkedést követően közigazgatási hatósági vagy szabálysértési jogorvoslati eljárás nem indul, az intézkedéssel szemben panasznak van helye, és a panasz elbírálása a rendőrség hatáskörébe tartozik. A rendőrséghez a panaszt a felügyelői intézkedéstől vagy annak elmulasztásától, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemről később szerzett tudomást, a tudomásszerzéstől számított nyolc napon, de legkésőbb az intézkedéstől vagy annak elmulasztásától számított 3 hónapon belül lehet előterjeszteni. A rendőrség a panaszról a megérkezését követő naptól számított tizenöt napon belül – a közigazgatási hatósági eljárás szabályai szerint – dönt.

Erre való tekintettel a Testület a panaszos által előadott azon sérelmek kapcsán, amelyek a közterület-felügyelők fellépésével voltak kapcsolatosak, hatáskörének hiányát állapította meg.

A Testület a panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok ismeretében megvizsgálta ugyanakkor a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedések: igazoltatása, előállítása és ruházatának átvizsgálása, valamint a kényszerítő eszközök alkalmazása jogszerűségét és arányosságát.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület a panaszeljáráásban elsőként azt vizsgálta, hogy a rendőrségnek az adott körülmények között keletkezett-e a panaszost érintően intézkedési kötelezettsége.

Az eset előzményeit illetően a rendőrségi iratok alapján megállapíthatóvá vált, hogy Budapest IX. kerületében, a H. út és a T. utca között található, önkormányzati tulajdonú kiserdőben a FESZOFÉ és a Ferencvárosi Közterület-felügyelet bozótirtási és hulladékelszállítási tevékenységet hajtott végre 2012. március 27-én. A rendőrségi iratok, a közterület-felügyelők előadásai és a történetekről készített videofelvételek alapján megállapítható volt továbbá, hogy ezen munkálatok keretében a közterület-felügyelők és a FESZOFÉ dolgozói az erdőben élő hajléktalanok kunyhóinak a bontását is végrehajtották.

A rendőrségi iratok arról is beszámolnak, hogy A. J. r. fhdgy.-ot, amikor az események helyszínére megérkezett, a FESZOFÉ munkatársai, illetőleg a közterület-felügyelők arról tájékoztatták, hogy az adott erdőterület az önkormányzat kezelésében van, ahol a jegyző utasítása alapján végeznek területrendezést és személtávolítást. Annak keretében el kívánják bontani azt a két, földbe ásott verem fölé épített tetőt is, amely a közelben van, a felhalmozott szemetet pedig el akarják szállítani. A helyszínen lévő két közterület-felügyelő kijelentette, hogy köztisztasági szabálysértés és közterület engedély nélküli használata szabálysértések miatt kívánnak fellépni a vermekben tartózkodó személyekkel szemben. A FESZOFÉ területi vezetője azt is elmondta, hogy a területen lakó hajléktalan személyeket egy hete tájékoztatták a területrendezésről, valamint, hogy az érintetteket az Aszódi u. 18. szám alatt működő hajléktalan szálló a kutyáikkal együtt befogadja. A FESZOFÉ területi vezetője a helyszínen szóban közölte továbbá a r. fhdgy.-gyal, hogy a kialakult helyzetre tekintettel, intézkedésük eredményes végrehajtásának biztosításához azonnali rendőri közreműködést kér. Hozzátette, hogy a rendőri közreműködésre vonatkozó írásos kirendelést aznap eljuttatja a rendőrségre.

A munkálatok során jelent meg a helyszínen M. B., aki megpróbálta megakadályozni a kunyhók elbontását olyan módon, hogy a közterület-felügyelet és a FESZOFÉ dolgozóival, valamint a rendőrökkel is vitába bonyolódott, egyes tárgyakat megfogva, másakra pedig ráülve visszatartotta azokat. M. B.-t a helyszínről végül a rendőrség előállította.

Ezt követően a rendőrség a bontás alatt álló kunyhók környékét szalagkordonnal vette körbe. A rendőri előadás szerint alaposan feltételezhető volt, hogy a helyszínre további olyan személyek érkeznek, akik az önkormányzat eljárását meg akarják hiúsítani, ezért A. J. r. fhdgy. a Szolgálati Szabályzat 37. §-ának (3) bekezdése alapján eljárva, az illetéktelen személyek távoltartása céljából a területet kb. 15 m sugarú körben kordonszalaggal körbehatárolta. A helyszínen lévő rendőri állományt utasította a terület zárására és az illetéktelen személyek távoltartására, majd a helyszínre további erősítést igényelt.

A panaszos – csakúgy, mint korábban M. B. – a hajléktalanok érdekeit képviselő szervezet aktivistájaként jelent meg a helyszínen, és megpróbálta megakadályozni a kunyhók elbontását olyan módon, hogy a rendőröket, a közterület-felügyelőket és a FESZOFÉ dolgozóit kérdőre vonta fellépésük jogszerűségét illetően.

A panaszos többször megpróbált bejutni a lezárt területre, amiben a rendőrök megakadályozták. Végül akkor vonták intézkedés alá, amikor a terület hátsó részén a kordonszalag alatt átbújt, és a lezárt területre belépett.

A panaszossal szembeni rendőri fellépés jogszerűségének megítéléséhez a következő jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe a Testület.

A Ktf. tv. 1. § (1) bekezdése értelmében „a közterületi rend és tisztaság védelméről, a tömegközlekedési eszközök használati rendjének fenntartásáról, az önkormányzati vagyon védelméről a települési önkormányzat közterület-felügyelet, illetőleg közterület-felügyelő útján gondoskodhat”. Az (5) bekezdés szerint „a feladatkörében eljáró felügyelő hivatalos személy.”

A Ktf. tv. 15. §-ának rendelkezései szerint „a felügyelő feljelentés megtétele vagy egyéb jogszerű intézkedés céljából az érintettet személyazonosságának megállapítása érdekében igazoltathatja. A személyazonosság igazolására alkalmas minden olyan hatósági igazolvány, amely tartalmazza az érintett nevét, születési helyét és idejét, az állampolgárságát, valamint az arcfényképét és a saját kezű aláírását. A felügyelő az általa ismert vagy más jelenlévő, ismert személy közlését is elfogadhatja igazolásként. Az igazoltatás – az igazoltatás okának egyidejű közlésével – csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat. A személyazonosság megállapításáig az érintett feltartóztatható. Azt a személyt, aki személyazonosságát nem igazolja, annak megállapítására a legközelebbi rendőri szervhez a felügyelő előállíthatja. Ellenszegülés esetén az előállításhoz a Rendőrségről szóló törvény szerint a rendőrség segítségét kell kérni. A rendőrség megérkezéséig a felügyelő az érintett személyt feltartóztatja.”

A Ktf. tv. 16. §-a értelmében pedig „a felügyelő a szabálysértés elkövetésén tetten ért személyt igazoltatja, és az elkövetés helye szerint illetékes szabálysértési hatósághoz az eljárás azonnali lefolytatása érdekében előállíthatja”. Az elkövető ellenszegülése esetén a 15. § szerint kell eljárni.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Az Rtv. 19. §-ának (1) bekezdésébe foglalt követelmény értelmében a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.

Az Rtv. 43. §-a alapján a rendőr a feladata ellátása során jogosult megtiltani, illetőleg megakadályozni, hogy valamely bűncselekmény, szabálysértés, baleset, egyéb esemény helyszínét megváltoztassák.

A Szabs. rend. – intézkedés idején hatályos – 40/A. §-a értelmében jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követi el, „aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik”, és ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

Jelen esetben a panaszost a rendőrök azért vonták intézkedés alá, mert arra vonatkozó, többször megismételt felszólításuknak, hogy a kordonszalaggal körbezárt területre ne lépjen be, a panaszos nem tett eleget, és a szalag alatt átbújva a lezárt területre bejutott.

A rendőri fellépés jogszerűségének megítélésakor a Testület az Rtv. fent hivatkozott 19. §-ában foglalt rendelkezésnek tulajdonított alapvető jelentőséget. Az utalt törvényhely értelmében ugyanis a „jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni”. A rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenségre a törvény csak rendkívül szűk körben biztosít lehetőséget, hiszen „annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

Az eset körülményeinek gondos mérlegelése alapján a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét helyzet nem szolgáltatott kellő alapot a fenti törvényi kivétel alkalmazásához, a rendőri intézkedés jogszerűsége ugyanis nem volt nyilvánvalóan és kétséget kizáróan megállapítható. A helyzet bonyolultsága elsődlegesen abból fakadt, hogy annak alapjául az illetékes jegyző döntése szolgált, ami a közterület-felügyelőket feladatvégzésre kötelezte, a közterület-felügyelők pedig, hivatalos személyként eljárva és a Ktf. tv.-ben biztosított lehetőségekkel élve a rendőrök közreműködését kérhették intézkedéseikhez anélkül, hogy a rendőrségnek lehetősége lett volna megkérdőjelezni a közterület-felügyelők fellépésének jogszerűségét. Nem volt továbbá egyértelműen, a helyzet jogszabályi háttérének vizsgálata nélkül megítélhető az sem, hogy a közterület-felügyelők előadása alapján és M. B. előállítását követően a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában döntött-e úgy, hogy a munkálatok elvégzése idejére a területet körbezárja.

Mivel tehát a rendőri fellépés jogszerűtlensége az adott körülmények között mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan nem volt megállapítható, a panaszosnak engedelmeskednie kellett volna a rendőri felszólításoknak, a terület lezárását tiszteletben kellett volna tartania, és legfeljebb utólag kereshetett volna orvoslást az indokolatlan rendőri intézkedés által okozott sérelemre.

Tekintettel tehát az Rtv. fent idézett 13. §-ában előírt rendelkezésekre, a panaszos engedetlensége nyomán a Testület megítélése szerint olyan helyzet állt elő, ami rendőri közbeavatkozást tett szükségessé, a jelenlévő rendőrök oldalán intézkedési kötelezettséget generált.

A továbbiakban a Testület ezen intézkedési kötelezettség teljesítése során fogatosított tényleges intézkedések jogszerűségét vizsgálta.

3) A panaszos jogi képviselője kifogásolja, hogy az intézkedő rendőrök jelentése azt rögzíti, hogy a panaszost fellépésük keretében igazoltatták, holott arra ténylegesen nem került sor, tehát a rendőri jelentés a valóságnak nem megfelelő tartalommal készült.

A csatolt videofelvételek tanúsága szerint az erdőben valóban nem történt meg a panaszos igazoltatása.

Az előállítást végrehajtó rendőrök jelentése tartalmazza, hogy a panaszost az adott napon 9 óra 30 perctől kezdődően vonták intézkedés alá, annak keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdésének I. fordulata alapján igazoltatták. Az események részletes leírása – a történetekről rögzített felvételekkel összhangban – igazoltatásról nem számol be, rögzíti ugyanakkor a jelentés, hogy miután a rendőrök a panaszost a rendőrkapitányság előállító helyiségében elhelyezték, tájékoztatták az intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségeiről, illetve adatait ellenőrizték a körözési nyilvántartásban, amiben nem szerepelt.

A rendőri jelentés ez utóbbi megjegyzése, miszerint a panaszos adatait a kapitányságra érve a körözési rendszerben ellenőrizték, illetve az a körülmény, hogy személyes adatait a rendőrségi iratok teljes részletességgel és pontossággal tartalmazzák, arra engednek következtetni, hogy a rendőrkapitányságon a rendőrök elvégezték a panaszos igazoltatását.

Erre figyelemmel a Testület megállapította, hogy nem valósult meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának megsértése azon kifogás kapcsán, miszerint a rendőri jelentés nem a valóságnak megfelelő tartalommal készült el.

4) Sérelmezi a panaszos, hogy az intézkedés keretében a rendőrök végrehajtották az előállítását.

Ahogy az fentebb is olvasható, a rendőrök a panaszos akkor vonták intézkedés alá, amikor a terület hátsó részén a kordonszalag alatt átbújt, és belépett a lezárt területre.

Az intézkedő rendőrök jelentése rögzíti, hogy a panaszost az adott napon az Rtv. 33. § (2) bekezdésének f) pont II. fordulata alapján előállították, mivel vele szemben a szabálysértési eljárás azonnal lefolytatható volt.

Az intézkedés jogszerűségének vizsgálatakor a Testület az alábbi rendelkezésekre volt figyelemmel.

Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés f) pontja alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja – egyebek mellett – azt, akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható.

Ahogy arra a Testület már fentebb is utalt, a Szabs. rend. – intézkedés idején hatályos – 40/A. §-a értelmében jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követi el, „aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik”, és ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

A Testület ezen a ponton utal töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a szabálysértés elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e.

A hivatkozott rendelkezések alapján az intézkedő rendőr feladata elsődlegesen az volt, hogy megítélje a megjelölt előállítási ok megalapozottságát, tehát azt, hogy az adott helyzetben fennállt-e a hivatkozott szabályszegés elkövetésének az intézkedéshez szükséges, minimális gyanúja.

Fentebb a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos magatartása – mivel felszólításainak nem engedelmeskedett, a terület lezárását nem tartotta tiszteletben – a rendőrök oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, ami egyúttal azt is jelenti, hogy az adott helyzetben fennáll előállítást megalapozó gyanúja annak, hogy a panaszos elkövette a hivatkozott – a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés – szabálysértést.

Ezen túl ugyanakkor az adott helyzetben eljáró rendőrök az előállítás szükségességét is kötelesek voltak mérlegelni, hiszen a 33. § (2) bekezdésében foglalt – így a konkrét esetben is felhívott – előállítási okok nem kötelezettséget írnak elő, csupán lehetőséget biztosítanak a rendőri intézkedésre.

A Testület ezért az intézkedés jogszerűségének vizsgálata során figyelemmel volt az Rtv. 15. §-ában foglalt arányosság követelményére is, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül pedig azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A Testület ebben a körben annak a körülmények tulajdonított alapvető jelentőséget, hogy utóbb a panaszossal szemben a szabálysértési eljárást valóban lefolytatták a fogvatartás ideje alatt. 2012. március 27-én 13 óra 14 perc és 13 óra 18 perc közötti időben került sor a panaszos meghallgatására a szabálysértési eljárásban, majd az ügyben még aznap meghozta a határozatot a BRFK IX. Kerületi Rendőrkapitányság mint szabálysértési hatóság.

A Testület így arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos előállítását a rendőrök kellő jogalap birtokában és indokoltan végezték el.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a rendőrök indokoltan döntöttek az adott helyzetben a panaszos előállítása mellett, így az intézkedéssel a panaszos személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogának megsértését nem idézték elő.

Megjegyzi ugyanakkor a Testület, hogy a panaszos előállítását jogszerűnek minősítette volna az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata alapján is, aminek értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja.

Az iratok és a videofelvételek is arról számolnak be ugyanis, hogy rendőrök a panaszost az előállítás megkezdését megelőzően számtalanszor felszólították, hogy távozzon a helyszínről, tegyen eleget kéréseiknek. Ennek a panaszos azonban még akkor sem engedelmeskedett, amikor a rendőrök a később fogatosított intézkedést helyezték kilátásba. Arra tehát, hogy a panaszos intézkedéssel szembeni ellenszegülését, vagyis a szabálysértés továbbfolytatását megakadályozzák, a rendőröknek nem volt más alkalmas eszközük, így indokoltan kezdhették meg erre hivatkozva is az előállítás fogatosítását.

5) A Testület mindezek után megvizsgálta, hogy jogszerűen került-e sor a panaszos ruházatának átvizsgálására.

A panaszost a rendőrök – jelentésük szerint – az adott napon 9 óra 30 perctől kezdődően vonták intézkedés alá, aminek keretében – egyéb intézkedések mellett – az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint, mint személyi szabadságában korlátozott személyt átvizsgálták.

A Testületnek megküldött rendőrségi videofelvételek tanúsága szerint az intézkedés megkezdésekor a panaszos ruházatának átvizsgálására nem került sor. Az iratok beszámolnak ugyanakkor arról, hogy a panaszossal szemben a rendőrkapitányság épületében, az előállító helyiségben történt elhelyezése során ruházatátvizsgálást hajtottak végre

A Szolgálati Szabályzat 31. § (7) bekezdésének felhatalmazása alapján elhelyezésekor a fogvatartottat „ruházatát támadás vagy önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából a felügyeletet ellátó rendőrnek át kell vizsgálnia. A ruházat átvizsgálását a fogvatartottal ellentétes nemű személy nem végezheti, valamint nem lehet jelen, kivéve, ha az átvizsgálás technikai eszközzel történik.”

A Testület véleménye szerint a fent utalt jogszabályi rendelkezés kellő jogalapot teremtett arra, hogy a panaszossal szemben a befogadás során a rendőrök átvizsgálást hajtsanak végre, és elvegyék tőle az olyan tárgyakat, amelyeket az előállító helyiségbe nem lehet bevinni.

A Testület ezért megállapította, hogy az átvizsgálás miatt nem sérült a panaszos emberi méltóságához való alapvető joga.

6) A Testület végül a panaszossal szemben alkalmazott kényszerítő eszközök igénybe vételének indokoltságát és jogszerűségét értékelte.

A Testületnek megküldött rendőrségi videofelvételek tanúsága szerint az eljáró rendőrök intézkedésük kezdetekor a panaszos kezeit hátrafeszítették, közben pedig elmondták, azért léptek fel vele szemben, mert többszöri felszólítás ellenére sem maradt távol a kordonszalaggal lezárt területtől. Amíg ez elhangzik, a panaszos kezeit meg is bilincselik. Mindezek után a karjait két oldalról megfogva egy rendőrségi gépkocsihoz vezetik, abba beültetik, majd távoznak vele a helyszínről.

A panaszossal szemben intézkedő rendőrök jelentésükben rögzítik, hogy az intézkedés során a az Rtv. 48. § d) pontja értelmében – ellenszegülés megtörése érdekében – bilincset használtak 9 óra 30 perctől 9 óra 55 percig.

A rendőrségi válasz szerint továbbá az előállítást végrehajtó a rendőrök a panaszossal szemben az alábbi okokból alkalmaztak bilincset: az Rtv. 48. §-ának b) pontja alapján, támadás megakadályozása végett, mivel szállítása nem az arra a célra kialakított kísérő gépkocsival történt; az Rtv. 48. §-ának c) pontja alapján, szökés megakadályozása végett, mivel nevezett előállítását és a járműhöz történő kísérését fás, bokros erdőterületen kellett végrehajtani, ahol a terep tagoltságát a panaszos kihasználhatta volna, így szökésének veszélye fennállt; végül az Rtv. 48. §-ának d) pontja alapján, ellenszegülés megtörésére, mert

a panaszos provokáló és kiszámíthatatlan viselkedésének megtörésére pusztán testi kényszer alkalmazása nem volt elegendő.

Ugyan a rendőrségi jelentés nem rögzíti, de a felvételek és az egyéb iratok alapján egyértelmű, hogy a rendőrök a panaszossal szemben nem csupán bilincset, hanem testi kényszert is alkalmaztak. Ezért a Testület vizsgálta a panaszossal szembeni testi kényszer és bilincselés jogszerűségét is.

a) Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 40. §-a az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. „A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erőfeszítéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.”

Az intézkedésről rögzített videofelvételek alapján egyértelműen megállapítható volt: a rendőrök felszólításainak a panaszos nem tett eleget, és a tiltás ellenére bement a lezárt területre. Ezért a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrök indokoltan alkalmaztak a panaszossal szemben testi kényszert azért, hogy a lezárt területről kikísérjék, az elhangzott rendőri felszólításoknak érvényt szerezzenek.

Mivel tehát az intézkedéssel elérni kívánt cél – a panaszos távoltartása a körbekordonozott területtől – kényszerítő eszköz alkalmazása nélkül nem volt eredményes, a legenyhébb kényszerítő eszköz, vagyis a testi kényszer alkalmazása a panaszossal szemben indokolt és jogszerű volt.

Mindezek alapján a Testület a rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszerrel összefüggésben a panaszos emberi méltósághoz való jogának a megsértését nem állapította meg.

b) A rendőrök azonban a testi kényszer alkalmazásával szinte egy időben, azzal párhuzamosan a panaszos kezeit meg is bilincstették.

Az Rtv. 48. §-a értelmében „a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására vagy d) ellenszegülésének megtörésére”. Ezen okok közül a rendőrök a konkrét esetben a b) és c) pontokra, tehát támadás és szökés megakadályozására hivatkoztak.

A Testület ellentmondást tapasztalt a rendőrségi iratokban annak kapcsán, hogy a bilincselésnek mi volt a jogszabályi alapja. Az intézkedő rendőrök jelentésükben ugyanis az Rtv. 48. §-ának d) pontját jelölték meg, míg a később keletkezett rendőri jelentés, valamint a kapitányságvezető válaszlevele a b), c) és d) pontokra egyaránt hivatkoznak. A Testület a tapasztalt ellentmondást úgy oldotta fel, hogy a sérelmezett eseményekhez időben közelebb álló jelentés megállapításait fogadta el valósnak, vélelmezve, hogy az szolgál a leginkább

hiteles információval. A továbbiakban tehát a Testület azt vizsgálta, hogy a panaszos ellenszegülése valóban csak bilincs alkalmazásával volt-e megtörhető.

A konkrét ügy körülményeit – különösen a videofelvételek által rögzített eseményeket – a fent hivatkozott rendelkezéssel összevetve a Testület az alábbi következtetésre jutott. A panaszos által az intézkedés idején tanúsított magatartás nem tartalmazott semmilyen olyan elemet, amely arról tanúskodott volna, hogy a panaszos ellenszegülése ne lett volna csupán testi kényszer alkalmazásával megtörhető. A panaszos ellenállása alapvetően vitatkozásban, illetve abban nyilvánult meg, hogy átbújt a szalagkordon alatt. Ezért a rendőrség által megjelölt ok bizonyosan nem teremtett megfelelő jogalapot a bilincs alkalmazására.

Mivel a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos magatartása nem adott okot arra, hogy megbilincseljék, azzal összefüggésben megállapította a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a megsértését.

V.

A fentiek alapján a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a megsértését azon kifogása kapcsán, hogy a rendőri jelentés nem a valóságnak megfelelő tartalommal készült el, nem állapította meg. Mivel továbbá a rendőrök indokoltan döntöttek az adott helyzetben a panaszos előállítása mellett, és annak során jogszerűen került sor ruházatának az átvizsgálására, a Testület a személyes szabadsághoz fűződő alapvető jog és az emberi méltóság megsértését sem állapította meg.

A rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszert szintén jogszerűnek minősítette, és azzal összefüggésben a panaszos emberi méltósághoz való jogának a megsértését nem állapította meg. Arra a következtetésre jutott ugyanakkor, hogy a panaszos magatartása nem adott okot arra, hogy megbilincseljék, ezért amiatt megállapította a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a megsértését.

Az alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolttá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. szeptember 26.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET